

TOIMINTAKERTOMUS 2025

1. Yleistä

Vuonna 2025 Diakonian tutkimuksen seuran (DTS) toiminta jatkui vakiintuneita toimintamuotoja toteuttaen.

Hallitus kokoontui teamsissa. Tapahtumat toteutettiin hybridinä.

Keskeisimmät toimintamuodot olivat

- Diakonian tutkimus -aikakauskirjan toimittaminen ja julkaisu (kts. kohta 4)
- Diakonian tutkimuksen päivä (kts. kohta 5) ja
- Sivellin-palkinnon jakaminen (kts. kohta 5).

2. Jäsenet

Seuralla on 629 henkilöjäsentä (711 vuonna 2025) henkilöjäsentä ja 6 yhteisöjäsentä. Seuran jäsenmäärä on hieman vähentynyt. Henkilöjäsenten lukumäärään kuuluu myös 9 kirjastoa ja muuta yhteisöä, joille DT lähetetään yhteiskäyttöä varten.

Seuralla on tärkeä yhteys Diakoniatyöntekijöiden Liiton ja Suomen kirkon pappisliiton kanssa. Liittojen jäsenet saavat halutessaan Diakonian tutkimuksen seuran jäsenyyden liittonsa jäsenetuna, jolloin jäsenmaksu maksetaan ammattiliiton kautta.

Diakoniatyöntekijöiden Liiton kautta tulevien jäsenten määrä vuonna 2025 oli 498 (559 vuonna 2025). Pappisliiton kautta jäsenyydessä olevien määrä oli 91 (104 vuonna 2025). Itsemaksavien jäsenten määrä oli 8, opiskelijajäseniä 9 ja eläkeläisjäseniä 5.

Eläkeläisjäsenyys on uusi kategoria, joka otettiin käyttöön vuonna 2025.

Henkilöjäsenten määrä vuosina 2002–2021

2002	14
2003	31
2004	85
2005	119
2006	604
2007	899
2008	934
2009	897

2010	920
2011	883
2012	920
2013	856
2014	885
2015	850
2016	750
2017	702
2018	672
2019	649
2020	708
2021	690
2022	718
2023	723
2024	711
2025	629

3. Hallitus

Seuran hallitus vuonna 2025:

1.1.2025- 26.3.2025: Suvi-Maria Saarelainen (pj), Eeva Rossi (varapj), Titi Gävert (siht.), Kirsi Laukkonen (rahastonhoitaja), Juhana Malme (rahastonhoitaja), Ilona Kontinen, Tiina Haukijärvi ja Varpu Wiens.

27.3.2025-31.12.2025: Suvi-Maria Saarelainen (pj), Ville Päivänsalo (varapj), Titi Gävert (siht.), Juhana Malme (rahastonhoitaja), Ilona Kontinen, Tiina Haukijärvi, Eeva Rossi, Varpu Wiens ja Mari Paulasaari.

Vuoden 2025 aikana hallituksella oli kuusi kokousta (7.2., 6.3., 26.3., 22.4., 5.9. ja 31.10.). DTS hallitus kokoontui Teamsin välityksellä.

Kokous 1/2025 oli DTS hallituksen ja Diakonian tutkimus -aikakauskirjan toimituskunnan yhteinen kokous, jossa koostettiin DT 20v juhlavuoden kokemuksia ja suunniteltiin vuotta 2025 sekä valmisteltiin seuran sääntömuutosta. Lisäksi DT päätoimittaja ja toimituskunnan edustaja olivat mukana kokouksessa 5/2025 jossa keskusteltiin ja päätettiin yhden painetun DT-numeron kokeilun jatkosta vuodelle 2026. Lisäksi puheenjohtaja ja päätoimittaja tapaavat säännöllisesti.

Hallituksen kesken vastuut jaettiin seuraavasti:

- Suvi-Maria Saarelainen, puheenjohtaja
- Ville Päivänsalo, varapuheenjohtaja, ReDi-yhteyshenkilö
- Titi Gävert, seuran sihteeri, Diakoniabarometri, Diakonian tutkimuksen päivä
- Juhana Malme, rahastonhoitaja
- Ilona Kontinen, jäsensihteeri, viestintä, diakonian tutkijoiden verkosto

- Eeva Rossi, Sivellin-palkinto
- Tiina Haukijärvi, viestintä, DTL yhteyshenkilö
- Varpu Wiens, Sivellin-palkinto
- Mari Paulasaari, Diakonian tutkimuksen päivä

4. Diakonian tutkimus –aikakauskirja

Diakonian tutkimus -aikakauskirjaa on julkaistu vuodesta 2004 alkaen. Se on monitieteisesti diakoniaan keskittyvä julkaisu, jonka tutkimusartikkelit käyvät läpi referee-menettelyn. Päätoimittajina ovat toimineet dosentti Kari Latvus (2004-2011), professori Anne Birgitta Pessi (2012-2016), professori Heikki Hiilamo (2012-2021), dosentti Suvi-Maria Saarelainen (2021-2022) ja dosentti Anna Sofia Salonen (2022->). Toimitussihteerinä on vuoden 2024 alusta toiminut TM Rosa Huotari. Vuonna 2025 toimituskunnan jäseninä toimivat Salosen ja Huotarin lisäksi TT Tiina Ikonen, VTT Ulla Siirto ja YTT Veli-Matti Salminen ja TT Jonna Ojalampi.

Vuoden 2025 ensimmäinen numero sisälsi päätoimittaja Salosen pääkirjoituksen, kaksi vertaisarvioitua artikkelia, neljä kirjoitusta ja kolme kirja-arviota (yht. 88 sivua). Numero julkaistiin pelkästään pdf-muotoisena verkkojulkaisuna Journal.fi -portaalissa. Vuoden toinen numero sisälsi päätoimittaja Salosen pääkirjoituksen, kaksi vertaisarvioitua artikkelia, kolme kirjoitusta sekä kolme kirja-arviota (yht. 87 sivua).

Vuoden 2025 kokonaissivumääräksi muodostui 175 toimitettua sivua.

Vuosien 2004–2025 yhteenveto Diakonian tutkimus -aikakauskirja

Vuosi	Sivumäärä	Artikkelit kpl	Muut kirjoitukset kpl	Kolumnit kpl	Kirja-arviot kpl
2004	66	2	2	1	5
2005	210	5	11	2	3
2006	174	3	9	2	4
2007	178	5	4	2	7
2008	196	3	18	2	7
2009	269	5	9	2	6
2010	171	5	7	2	6
2011	276	6	12	2	4
2012	254	3	19	0	8
2013	186	5	6	1	6
2014	172	4	7	0	6
2015	307	12	6	0	4
2016	224	5	6	0	4
2017	208	5	8	0	4
2018	174	4	5	0	4
2019	178	4	14	0	5
2020	252	7	9	0	7

2021	248	7	12	0	5
2022	248	7	7	0	7
2023	271	8	10	0	6
2024	138	3	7	0	6
2025	175	4	9	0	6

5. Tapahtumat

Hallituksen ja toimituskunnan yhteinen teams-alusta

Diakonian tutkimuksen seuralle ja Diakonian tutkimus -aikakauskirjan toimituskunnalle luotiin yhteinen Teams-työskentely-ympäristö vuoden 2025 alusta alkaen. Alusta on vahvistanut hallituksen ja toimituskunnan yhteydenpitoa ja mahdollistanut kokousasioiden yhteisen valmistelun. Teams-alustan käyttöön on liittynyt joitakin käyttöoikeusongelmia johtuen organisaatorajoista. Teams-alustan seuralle tarjoaa Itä-Suomen yliopisto.

Seuran taloudenhallinnan ohjelmistojen päivitys

Hankittiin seuran käyttöön Tilitantti ja laskufantti -ohjelma taloudenhallintaan. Ohjelma mahdollistaa kirjanpidon lisäksi laskutuksen. Jatkossa ohjelmasta saadaan suoraan seuran talouden tunnusluvut. Tämä helpottaa merkittävästi taloudenhoitajan tehtävää ja parantaa puheenjohtajan ja sihteerin talouden seurannan mahdollisuuksia. Lisäksi seuralle on hankittu Maventa laskun välityspalvelu. Lisäksi taloudenhoitaja päivitti seuran perustiedot ja palkkioiden maksut Palkka.fi -järjestelmään.

Diakonian tutkimus -aikakauskirjan Diamond-sertifikaatti

Toimintavuonna haettiin ja saatiin Suomen tiedekustantajien liitolta apuraha sähköisen julkaisun, saavutettavuuden ja viestinnän kehittämistä varten. Tehtyjen toimenpiteiden ansiosta Diakonian tutkimus -aikakauskirja sai tieteellisten julkaisujen Diamond-sertifikaatin.

Yhden painetun numeron kokeilujakson toinen vuosi

Tasapainottaaksemme seuran taloutta päätimme aloittaa yhden painetun numeron kokeilun. Vuosina 2024-2025 Diakonian tutkimus -aikakauskirjasta julkaistiin kaksi numeroa siten, että ensimmäinen ilmestyi vain verkkojulkaisuna ja toinen verkkojulkaisun lisäksi myös painettiin ja postitettiin jäsenille. Tämä yksittäinen toimenpide tasapainotti aiemmin merkittävästi alijäämäisen taloustilanteen. Kokeilun arviointi siirrettiin vuodelle 2026, jonka jälkeen tehdään päätökset jatkosta.

DTS sääntöjen päivitys

Toimintavuonna 2025 päivitettiin seuran säännöt. Diakonian tutkimuksen seuran säännöt olivat ennen tätä päivitystä perustamisvuodelta 2002. Seuran toiminnan kannalta keskeinen Diakonian tutkimus -aikakauskirja on perustettu vuonna 2004, eikä siitä ollut siten mainintaa seuran säännöissä. Lisäksi yhdistyslaki on muuttunut, ja sääntöihin oli useampia perusteltuja muutoksia.

Sääntöjen muutokset laadittiin Patentti- ja rekisterihallituksen mallisääntöjen sekä toisten tieteellisten seurojen sääntöjen pohjalta.

Sääntöjen päivityksessä:

- ajantasaistettiin ja päivitettiin kielellisiä muotoiluja (toiminnantarkastaja, vuosikertomus, etäosallistuminen ym.)
- poistettiin liiallista tarkkuutta esim. hallituksen tehtävissä tai toiminnantarkastajan määräajoissa
- täsmennettiin nykykäytännön mukaiseksi jäsenmaksujen ja vuosikokouksen kuvaukset
- lisättiin Diakonian tutkimus -aikakauskirjan julkaiseminen seuran tehtäviin
- lisättiin Julkaisut -kohta, jossa määritellään seuran hallituksen ja Diakonian tutkimus -aikakauskirjan toimituskunnan tehtäviä ja rooleja

Päivitetyt säännöt käsiteltiin ja hyväksyttiin seuran vuosikokouksessa.

Diakonian tutkimuksen seuran vuosikokous

Seuran vuosikokous pidettiin 26.3.2025 Teamsissa. Vuosikokouksen puheenjohtajana oli Tiia Liusti. Vuosikokouksessa käsiteltiin seuran sääntömääräiset asiat. Lisäksi päivitettiin seuran säännöt ja keskusteltiin ajankohtaisista diakonian tutkimuksen tapahtumista. Seuralle valittiin hallitus ja puheenjohtajaksi valittiin Suvi-Maria Saarelainen. Toiminnantarkastajaksi valittiin Jouko Karjalainen ja hänelle vara-toiminnantarkastajaksi Kari Latvus.

Diakonian tutkimuksen päivä

Tutkimuksen päivää on vietetty vuosittain marraskuussa jo lähes koko seuran historian ajan. Päivän tavoitteena on keskustella ajankohtaisesta diakonian tutkimukseen liittyvästä tavoitteesta sekä tarjota työpajoissa seminaarityyppinen esittelymahdollisuus meneillään oleville tutkimuksille. Seura järjestää vuosittain tutkimuksen päivän joko itsenäisesti tai yhteistyössä jonkin muun tutkimusseuran kanssa.

Vuonna 2025 Diakonian tutkimuksen päivän teemana oli Toivon diakonia.

Seminaarityyppistä meneillään olevien tutkimusten työpajaa ei ollut, vaan keynote-puheenvuorojen jälkeen työskenneltiin pienryhmissä yhdessä teeman äärellä.

Diakonian tutkimuksen päivä 14.11.2025 klo 10–15.30 - Toivon diakonia
Kirkon talo, kokoussali Mikael, Eteläranta 8, Helsinki

Diakonian tutkimuksen päivä kokoaa yhteen diakonian tutkijat, opiskelijat ja ammattilaiset keskustelemaan ajankohtaisista tutkimuksista ja ilmiöistä. Vuoden 2025 teema Toivon diakonia kutsui pohtimaan, miten toivo näyttäytyy diakonisessa työssä, tutkimuksessa ja yhteiskunnassa – kriisien, epävarmuuden ja marginaalien keskellä.

klo 10	Avaussanat, Suvi Saarelainen, Diakonian tutkimuksen seuran puheenjohtaja
klo 10.15	Keynote-puheenvuoro 1. Diakonia osana kokonaisvaltaista missiota.
Susanna Pirttiaho, Suomen Lähetyssseuran seurakuntayhteyksien palvelupäällikkö sekä Pauliina Parhiala, Suomen Lähetyssseuran toiminnanjohtaja. Puheenvuoro tarkastelee tuoretta Suomen Lähetyssseuran diakonialinjausta.
klo 11	tauko
klo 11.15	Keynote-puheenvuoro 2. Toivon tekoja diakoniassa - tyhjä lautanen vai notkuva pöytä? Marjukka Laiho, tutkijatohtori, Itä-Suomen yliopisto.

klo 12	Lounastauko
klo 13	Työskentely: Toivon rakoja diakoniassa - yhteinen työskentely luentojen pohjalta. Anna Sofia Salonen, yliopistonlehtori, Itä-Suomen yliopisto.
klo 14.45	Diakonian tutkimuksen seuran Sivellin-opinnäytetyöpalkinnon jako
klo 14.50	Sivellin-palkitun opinnäytetyön esitelmä
klo 15.20	Päätössanat

Päivä kokosi runsaasti osallistujia sekä paikan päälle että etäyhteyksillä. Paikan päällä oli 20 henkilöä ja verkossa 42 henkilöä.

Sivellin-palkinto

Diakonian tutkimuksen päivässä jaettiin vuotuinen Sivellin-palkinto, jonka seura myöntää ajankohtaiselle ja laadukkaasti toteutetulle diakonia-aiheiselle opinnäytetyölle. Hakukuulutus palkinnosta julkaistiin vuoden 2023 tutkimuksen päivässä siten, että haku oli auki lähes vuoden. Vuonna 2025 palkinnon saajaksi oli yhteensä viisi erinomaista opinnäytetyötä.

Vuoden 2025 Sivellin palkintoehdokkaana olleet opinnäytetyöt olivat teemoiltaan vaihtelevia, jolloin niiden kautta lukija sai mielenkiintoisen kuvan diakonian ja diakoniatyön moninaisuudesta ja sen mahdollisuuksista.

Opinnäytetöitä arvioidessamme katseemme kiinnittyi tänä vuonna siihen, miten opinnäyte tuo esille diakoniatyön kentän piiristä vähemmän tarkastellun merkittävän näkökohdan. Tämän lisäksi merkityksellistä on jälleen kerran teeman tärkeys myös diakoniatyön ulkopuolella. Voittajatyössä on vähemmän tutkittu ilmiö ja näkökulma, joka kuitenkin on diakoniatyön näkökulmasta ydin teema. Kun diakoniatyön tehtäväksi ymmärretään hädässä olevien auttaminen ja tukeminen, ihmisarvon puolustaminen ja rinnalla kulkeminen, antaa opinnäytetyö eväitä ja tehtävän diakoniatyön kehittämiseksi. Miten tukea ihmistä tilanteissa, joissa hän on joutunut ehkäpä läheistensä, yhteisön ja laajemminkin yhteiskunnan syylistämäksi ja tuen ulkopuolelle.

Vuoden 2025 Sivellin-palkinto myönnettiin Tanja Vainoille ”Syyttömänä tuomittu – rikos merkityksellisyyden horjuttajana rikostentekijän läheisten tarinoissa”.

Vuoden Sivellin-palkinnon saajan valmistelivat Varpu Wiens ja Eeva Rossi, päätös tehtiin hallituksen kokouksessa 6/2025.

6. Viestintä

Seuran viestinnän kanavia ovat DTS: n verkkosivut www.dts.fi, Facebook sekä jäsentiedotteet.

Verkkosivuilla on pääasiassa pysyvää tietoa Diakonian tutkimuksen seuran toiminnasta. Päivittyvänä materiaalina ovat Diakonian tutkimuksen päivän ohjelma ja esitelmät sekä tiedot Sivellin-palkinnon saajasta.

Diakonian tutkimuksen seuran Facebook-sivua seuraa vuoden päättyessä 745 ihmistä. Kasvua vuoden takaiseen (718 ihmistä) on tullut mukavasti. Vuoden aikana tehtiin 8 postausta, joista eniten huomiota sai Diakonian tutkimuksen päivästä tehty postaus, jossa esiteltiin myös Sivellin-palkittu Tanja Vainion pro gradu –tutkielma.

Vuonna 2018 perustamassamme Diakonian tutkijoiden verkosto -Facebook-ryhmässä oli vuoden loppuun mennessä 232 jäsentä (231 vuonna 2024). Vuoden 2025 aikana tehtiin 2 postausta ja julkaisijoina oli DTS hallitusjäsenten lisäksi myös muita diakonian tutkijoita. Ryhmän kokoonpano on monimuotoinen: mukana on tutkijoita, opiskelijoita, diakoniatyöntekijöitä, asiantuntijoita, opettajia ja yleisesti diakoniasta kiinnostuneita. Ryhmä tarjoaa mahdollisuuden seurata diakonian ajankohtaista tutkimusta ja keskustelua.

Toimintavuonna lähetettiin 3 jäsentiedotetta sähköpostitse. Jäsentiedotteissa kerrottiin seuran tapahtumista, kerrottiin jäseneduista ja muistutettiin jäsenmaksusta. Uusille jäsenille lähetettiin tervetuloviesti.

7. Yhteydet ja verkostot

Seuran toiminnan osaltaan mahdollistaa yhteys Diakoniatyöntekijöiden liiton ja Suomen kirkon pappisliiton kanssa. Liittojen jäsenet saavat halutessaan liittonsa jäsenetuna Diakonian tutkimuksen seuran jäsenyyden, jolloin jäsenmaksu maksetaan ammattiliiton kautta.

Seura on Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) ja Suomen tiedekustantajien liiton jäsen. Seura on vuosittain saanut merkittävän avustuksen TSV:ltä Diakonian tutkimus - aikakauskirjan julkaisutoimintaa varten.

Vuonna 2014 aloitettua yhteistyötä teologian alan tieteellisten seurojen kanssa jatkettiin valmistelemalla yhdessä Teologian ja uskonnotutkimuksen päiviä 2026. Seuran edustajana ja yhteyshenkilönä oli Diakonian tutkimus -aikakauskirjan aiempi toimitussihteeri Jonna Ojalampi.

Tärkeänä yhteistyökumppanina on Uskonnon, kasvatuksen ja katsomuksen tutkimusseura (UKKT), jonka kanssa on toteutettu yhteinen tutkimuksen päivä kolme kertaa.

Seuralla on kiinteä yhteys 2010 perustettuun englanninkieliseen, diakoniatutkimukseen keskittyvään aikakauskirjaan Diaconia — Journal for the Study of Christian Social Practice ja syksyllä 2012 perustettuun kansainväliseen diakonian tutkimuksen seuraan International Society for the Research and Study of Diaconia and Christian Social Practice (ReDi), joka julkaisee ko. aikakauskirjaa. Seuran varapuheenjohtaja Ville Päivänsalo on ReDin hallituksen jäsen.

Seuralla on myös kiinteä yhteys kansainväliseen diakonisen yhteisönkehittämisen CODE Forumiin (Diaconal Community Development Forum), joka mm. järjestää kansainvälisiä diakoniawebinaareja ja ylläpitää CODE-verkoston Howspace-alustaa. Keskeisenä suomalaisena yhteistyökumppanina on Diak. Nykyisin webinaarien järjestelyryhmässä toimii Ville Päivänsalo ja esitelmöijänä 21.11.2025 webinaarissa toimi Rosa Huotari. Aiempina vuosina järjestelyryhmävastuussa olivat myös Ilona Kontinen ja Titi Gävert.

DT:n toimituskunnasta Anna Sofia Salonen ja Rosa Huotari ovat olleet mukana perustamassa uutta pohjoismaista tutkimusverkostoa Nordic Food Aid Research Network (NoFAiR). Verkosto starttasi 2023 ja järjestäytyi 2024, jolloin sihteeriksi valittiin Huotari ja ohjausryhmän jäseneksi Salonen.

8. Talous

Seuran päätulonlähde on seuran jäsenten jäsenmaksut. Seuran jäsenmaksu on pysynyt jo usean vuoden samansuuruisena. Jäsenmaksu oli vuonna 2025 yksityishenkilöiltä 25 €, opiskelijoilta ja eläkeläisiltä 0 € ja yhteisöjäseniltä 250 €. Yhteisöjen on mahdollista maksaa jäsentensä jäsenmaksu myös yhdessä, jolloin jäsenmaksu on jäsenmäärästä riippuen joko 9 €, 12 € tai 14 € per jäsen. Tätä mahdollisuutta ovat käyttäneet Diakoniatyöntekijöiden Liitto ja Suomen kirkon Pappisliitto. Seuran julkaisutoiminta mahdollistuu näiden jäsenmaksujen avulla.

DTS sai Tieteellisten seurain valtuuskunnalta 4 000 € julkaisuavustuksen Diakonian tutkimus -aikakauskirjan julkaisemisen. Lisäksi seura sai Suomen Tiedekustantajien liitolta 2 080 € apurahan avoimen julkaisun kehittämiseen sekä 3 200 € jäsenavustuksen, josta 2 000 € käytetään vuonna 2026.

Seuran menot koostuvat Diakonian tutkimus -aikakauskirjan kustannuksista, Diakonian tutkimuksen päivän kuluista sekä hallinnollisista kuluista.

Toimintavuonna merkittävä osa seuralle kohdistuvista laskuista on seikkaillut aika lailla ennen päätymistä oikeaan osoitteeseen. Tästä on aiheutunut seuralle 154 € muistutus- ja perintäkuluja. Rahastonhoitaja teki näissä merkittävän työn, ja jatkossa laskut pitäisi löytyä oikeaan osoitteeseen suoraan, jolloin näiltä kuluilta vältytään.

Kokonaisuudessaan seuran talous on tasapainossa. Tilikausi oli 381 € alijäämäinen, joka johtui suurelta osin laskutuksen ongelmista aiheutuneista muistutus- ja perintämaksuista. Julkaisutoiminnan tulos oli 892 € tappiollinen. Julkaisutoimintaa kompensoitiin seuran muuhun toimintaan tarkoitetuilla yhteisöjäsenmaksuilla.

Seuran puheenjohtaja on hyväksynyt toimintaan liittyvät laskut.

Seuran toiminnantarkastajina toimi Jouko Karjalainen.